

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

22 септември 1988 година*

„Ядрени електроцентрали – Становище на Комисията съгласно член 37 от Договора за ЕОАЕ”

По дело 187/87

с предмет преюдициално запитване до Съда съгласно член 150 от Договора за ЕОАЕ от страна на Tribunal administratif, Strasbourg (Франция) по производството, висящо пред този съд между

Land de Sarre и други

и

Ministre de l' Industrie, des Postes et Télécommunications et du Tourisme (Министърът на промишлеността, пощите и телекомуникациите и туризма) и други

относно тълкуването на член 37 от Договора от 25 март 1957 г. за ЕОАЕ,

СЪДЪТ,

в състав: г-н Mackenzie Stuart, председател, г-н G. Bosco и г-н O. Due, председатели на състав, г-н T. Koopmans, г-н U. Everling, г-н K. Bahlmann, г-н Y. Galmot, г-н C. N. Kakouris, г-н R. Joliet, г-н T. F. O'Higgins и г-н F. A. Schockweiler, съдии,

генерален адвокат: Sir Gordon Slynn,

секретар: г-н B. Pastor, администратор,

като има предвид становищата, представени:

- за Land de Sarre и други, ищци по главното производство, от адв. C. Lepage Jessua, адвокат,

- за Association pour la sauvegarde de la vallee de la Moselle и други, ищци по главното производство, от г-н M. Bourghart, адвокат,

- за град Люксембург и други, ищци по главното производство, от F. Herbert, адвокат,

- за френското правителство, от адв. M. J. P. Puissochet и г-жа E. Belliard, в качеството на представители, подпомагани от г-н C. Roels, експерт,

- за люксембургското правителство, от г-н N. Schmit и г-н J. P. Zens, в качеството на представители,

* Език на производството: френски.

- за ирландското правителство, от г-н L. J. Dockery, Chief State Solicitor, в качеството на представител, подпомаган от г-н M. E. Fitzsimons, SC,

- за португалското правителство, от г-н L. Inez Fernandes и г-н R. L. Nogueira Falcao de Campos и г-жа A. C. Branco, в качеството на представители,

- за Комисията на Европейските общности, от нейния главен правен съветник, г-н D. Allen и нейния правен съветник г-н M. Van Ackere, в качеството на представители,

като взе предвид доклада за съдебното заседание и след това за заседанието от 26 април 1988 г.,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 8 юни 1988 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С Решение от 11 юни 1987 г., постъпило в Съда на 16 юни 1987 г., Tribunal Administratif, (Административен съд), Страсбург, съгласно член 150 от Договора за ЕОАЕ е отправил до Съда преюдициален въпрос относно тълкуването на член 37 от Договора.

2. Въпросът е бил повдигнат в хода на производството от Саарланд, германски местни органи, някои френски и люксембургски сдружения за опазване на долината Мозел и околната среда, както и частни лица срещу френски междуведомствени постановления от 21 февруари 1986 г., с които се разрешава изхвърлянето на радиоактивни отпадъци от четири блока на атомната електроцентрала в Катеном, в департамента Мозел.

3. Тези постановления бележат приключването на административната процедура, която е започнала на 11 октомври 1978 г., когато необходимите съоръжения за създаването на атомната електроцентрала в Катеном представляват два блока от 900 мегавата и два блока от 1 300 мегавата, които са били обявени, че са в обществен интерес. След което между 6 юли 1979 г. и 31 март 1979 г. са били издадени разрешителни за строеж на тези блокове и между 24 юни 1982 г. и 29 февруари 1984 г. са били приети укази, с които се разрешава инсталацията на четири блока, всеки от които 1 300 мегавата.

4. Пред Tribunal Administratif, Страсбург ищите по главното производство твърдят, *inter alia*, че френското правителство е нарушило член 37 от Договора ЕОАЕ като до 29 април 1986 г. не е предоставило на Комисията общите данни относно изхвърлянето на радиоактивни отпадъци от атомната електроцентрала в Катеном, което означава след приемането на спорните постановления, като се има предвид, че този член изисква Комисията да бъде уведомявана преди да се разреши изхвърлянето от компетентните органи.

5. Ответниците по главното производство твърдят, че член 37 от Договора за ЕОАЕ трябва да се тълкува като поставящ изискване за консултация с Комисията преди всяко изхвърляне на отпадъците, въпреки факта, че такова изхвърляне може да се разреши преди да се уведоми Комисията.

6. При тези обстоятелства, Tribunal Administratif, Страсбург повдига въпроса дали член 37 от Договора от 25 март 1957 г. за ЕОАЕ изисква Комисията на Европейските общности да бъде уведомена преди изхвърлянето на радиоактивни отпадъци от атомни електроцентрали да бъде разрешено от компетентните органи в държавите-членки, където се извършва процедурата, предхождаща издаването на разрешението или преди да се извърши такова изхвърляне от атомните електроцентрали.

7. За по-пълно разглеждане на фактите по делото, хода на производството и твърденията и доводите на страните, които са представени или описани тук само доколкото е необходимо с оглед мотивите на Съда, се препраща към доклада за заседанието.

8. Член 37 от Договора за ЕОАЕ предвижда:

„Всяка държава-членка е длъжна да предоставя на Комисията такива общи данни, които се отнасят до всеки план за изхвърляне на радиоактивни отпадъци под каквато и да е форма, което ще позволи да се определи дали осъществяването на такъв план може да предизвика радиоактивно замърсяване на водата, почвата или въздушното пространство на друга държава-членка.

Комисията, след като се консултира с групата експерти, посочена в член 31, предоставя своето становище в срок от шест месеца.”

9. За тълкуването на тази разпоредби, в своите заключения френското правителство се позовава на Регламент на Комисията от 3 февруари 1982 г. (ОВ, L 83, стр. 15), съгласно който общите данни за план като разглеждания по делото, трябва да бъдат предоставени „когато е възможно една година, но не по-малко от шест месеца преди планираната дата на започване на изхвърлянето на радиоактивните отпадъци”. Въпреки това тази препоръка, чийто ранг е по-нисък от този на Договора, не може да определи какво тълкуване трябва да се даде на член 37 от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия.

10. Изразът „план за изхвърляне на...отпадъци”, използван в член 37 от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, явно определя, че този член се отнася до фазата преди да се вземе решение за разрешаване на изхвърлянето. Въпреки това, за да се определят точно условията, е необходимо член 37 да се тълкува в светлината на неговите контексти и цел в системата на Договора за ЕОАЕ.

11. В тази връзка, трябва да се отбележи, че членът, който се появява в глава III на Договора за ЕОАЕ, озаглавена „Здравеопазване и безопасност”, чийто разпоредби образуват едно съгласувано цяло, предоставящо на Комисията правомощия със значителен обхват за да защити населението и околната среда срещу ядрено замърсяване.

12. След разпоредбите на глава III на Договора за ЕОАЕ, за да се предотврати всякаква възможност от радиоактивно замърсяване трябва като разпоредба да се прибегне до член 37, доколкото другите разпоредби, като член 38, са приложими когато рискът от замърсяване е предстоящо или дори когато замърсяването вече е настъпило.

13. В контекста на целта на член 37 от Договора за ЕОАЕ, насоките, които Комисията, с помощта на високо квалифицирана група от експерти, може да даде на заинтересованата държава-членка, е от голямо значение, благодарение по-специално на единствения общ преглед на Комисията относно развитието на атомната индустрия на територията на Общността.

14. Следователно за да се предотврати рискът от радиоактивно замърсяване, трябва да е възможно становището на Комисията, и по-специално в този случай, когато е предложено изменение на плана или приемане на мерки за безопасност, включващи сътрудничество с две или повече държави-членки, да бъде прегледано в подробности от заинтересованата държава-членка, при условие, че предложенията на Комисията могат да бъдат взети предвид от тази държава, дори ако правно не е задължена да се съобрази със становището.

15. Това изискване по никакъв начин не е поставено под съмнение от процедурата за спешни случаи, предвидена в член 38 от Договора за ЕОАЕ, която трябва да се прилага при изключителни обстоятелства и не може да освободи държавите-членки от тяхното задължение за спазват добросъвестно техните задължения съгласно член 37.

16. В заключение, трябва да се признае, че когато държава-членка изхвърля радиоактивни отпадъци, за което трябва да се издаде разрешение, за да може да бъде напълно ефективно, становището на Комисията трябва да бъде доведено до знанието на тази държава преди издаването на такова разрешение.

17. Ако вече е било прието решение, става по-трудно да се вземе предвид едно отрицателно становище на Комисията, което би задължило държавния орган да отхвърли действието на департамента или органите, които са подтикнали към това решение. Освен това, при определени държави-членки е възможно разрешението за изхвърляне на радиоактивни отпадъци да предостави и права на лицата, на които е било дадено и да не може лесно да се оттегли. На края, узнаването на становището на Комисията може да си използва за да се даде възможност на заинтересованото лице да направи оценка по същество на възможните правни действия срещу решението, с което се дава разрешение.

18. Всички посочени по-горе фактори водят до становището, че становището на Комисията трябва реално да може да се разгледа подробно и да може да повлияе ефективно върху отношението на заинтересованата държава, освен ако е издадено преди приемането на решение, което окончателно разрешава изхвърлянето, което *a fortiori* предполага, че становището трябва да се поиска, преди да се даде такова разрешение.

19. Само ако член 37 от Договора за ЕОАЕ се тълкува в смисъл, че на Комисията трябва да се предоставят общи данни относно планове за изхвърляне на радиоактивни отпадъци преди да се даде окончателното разрешение за такова изхвърляне, само тогава този член може да постигне целта си. Тълкуване в този смисъл, което е такова, че да гарантира, че разпоредбата запазва своята ефективност, е това, на което трябва да се даде предпочитание в съответствие с решените дела (Решение от 6 октомври 1970 г. по дело Grad, 9/70, Recueil, стр. 825; Решение от 31 март 1971 г. по дело Комисия/Съвет, 22/70, Recueil, стр. 263; Решение от 5 май 1981 г. по дело Комисия/Обединено кралство, 804/79, Recueil, стр. 1045).

20. Следователно в отговор на поставения от националният съд трябва да се заяви, че Член 37 от Договора от 25 март 1957 г. за ЕОАЕ трябва да се тълкува в смисъл, че общите данни относно всеки план за изхвърляне на радиоактивни отпадъци трябва да се предоставят на Комисията преди такова изхвърляне да бъде разрешено от компетентните органи на заинтересованата държава-членка.

По съдебните разноски

РЕШЕНИЕ

21. Разходите, направени от френското правителство, от ирландското правителство, от люксембургското правителство, от португалското правителство и от Комисията на Европейските общности, които представиха своите становища пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело има характер на инцидентен установителен иск в производството, висящо пред националният съд, последният следва да се произнесе относно разноските.

По изложените съображения,

Съдът,

като се произнася по въпросите, отправени от Административния съд в Страсбург, с Решение от 1 юни 1987 г., реши:

Член 37 от Договора от 25 март 1957 г. за ЕОАЕ трябва да се тълкува в смисъл, че общите данни относно всеки план за изхвърляне на радиоактивни отпадъци трябва да се предоставят на Комисията преди такова изхвърляне да бъде разрешено от компетентните органи на заинтересованата държава-членка.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург, на 22 септември 1988 година.

Подписи